

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Είναι σημαντικό να διαχωρίσουμε τις διάφορες φιλοσοφικές έννοιες της ταυτότητας. Είτε σαν τυπική ιδιότητα και σχέση, όπως για παράδειγμα στη φιλοσοφία της γλώσσας και στα μαθηματικά, είτε αν αφορά την προσωπική ταυτότητα ενός ατόμου, όπως στην ψυχολογία και τις κοινωνικές επιστήμες, όπου π.χ. έχει να κάνει με την ψυχική ταυτότητα, τη σεξουαλική ταυτότητα, την πολιτιστική ταυτότητα, την εθνική ταυτότητα, την ονλάιν ταυτότητα, την έμφυλη ταυτότητα κλπ, αλλά και με διάφορες έννοιες πολιτικών ταυτότητας.

Το ζήτημα της προσωπικής ταυτότητας είναι ένα πασίγνωστο φιλοσοφικό πρόβλημα και συνίσταται ουσιαστικά σε δύο διαφορετικά, αλλά στενά συνδεδεμένα μεταξύ τους ζητήματα: Πρώτον, ποιες είναι οι ουσιώδεις ιδιότητες, οι οποίες κάνουν τους ανθρώπους ή τις οντότητες άτομα και δεύτερον, πώς διασφαλίζεται ή συγκροτείται η ταυτότητα αυτών των ατόμων διαχρονικά.

Σαν σχέση ανάμεσα σε δύο δεδομένα μεγέθη, η ταυτότητα σημαίνει την πλήρη συμφωνία. Δηλαδή: το Α είναι όμοιο με τον εαυτό του, όταν παραμένει ίδιο στις διάφορες καταστάσεις και περιστάσεις, έτσι ώστε να μπορεί να αναγνωριστεί ως τέτοιο. Αλλά τι σημαίνει για ένα αντικείμενο, ακόμα και σε αλλαγές μέσα στον χρόνο, να ισχύει σαν ένα και το αυτό; Το καράβι του Θησέα είναι ένα γνωστό φιλοσοφικό παράδοξο, που θέτει το ερώτημα, εάν ένα αντικείμενο χάνει την ταυτότητά του, αφού κάποια ή όλα του τα μέρη αντικατασταθούν. Η έννοια ταυτότητα θέτει πολλούς φιλοσοφικούς προβληματισμούς και ερωτήματα, π.χ. όταν πρόκειται για αλλαγή και προσωπική ταυτότητα.

Τι ισχύει τώρα με την ταυτότητα στον εικονικό κόσμο;

Ταυτότητα

Σχέδιο συζήτησης: Ταυτότητα

- Πώς δημιουργείται η ταυτότητα;
- Πώς δημιουργείται η ταυτότητα στο ίντερνετ;
- Τι είναι η ταυτότητα;
- Σε ποιες διαδικασίες βασίζεται η εξέλιξη της ταυτότητας;
- Τι σημαίνει ταυτότητα;
- Θέλεις να κυκλοφορείς ανώνυμα στο ίντερνετ; Γιατί;
- Πώς είναι να χτίζεις μια νέα ταυτότητα;
- Μιλάμε συχνά για ταυτότητα- συνονθύλευμα (patchwork) του σημερινού ανθρώπου. Τι ακριβώς συνενώνεις;
- Μπορείς να προστατέψεις την ταυτότητά σου;
- Μπορούμε να ξεετάσουμε την ψηφιακή ταυτότητα αποκομμένη από τον

κάθε άνθρωπο ξεχωριστά;

Ποιος είμαι;

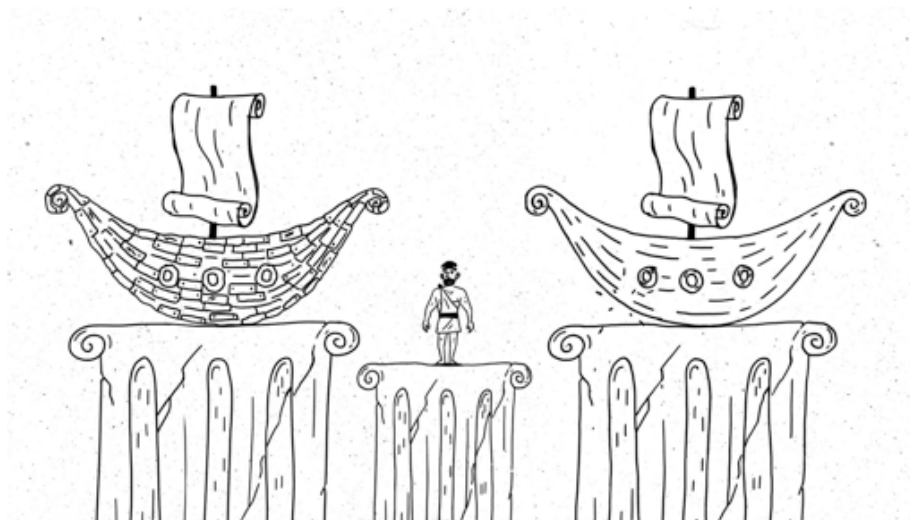
Το ερώτημα «Ποιος είμαι;» είναι ένα δύσκολο φιλοσοφικό ερώτημα και πολλοί μεγάλοι στοχαστές της ιστορίας της φιλοσοφίας τού έχουν αποδώσει πολύ διαφορετικούς συλλογισμούς. Το «εγώ» μπορεί να διδαχθεί με τη σκέψη, με τα συναισθήματα, με την αντίληψη, με την πράξη.

Σχέδιο συζήτησης: Ποιος είμαι;

- Σου λέει η εικόνα σου στον καθρέφτη, ποιος/α είσαι;
- Επηρεάζει η εμφάνισή σου το ποιός/α είσαι;
- Τι σου λέει το προφίλ σου στο ίντερνετ για το ποιος/α είσαι;
- Είναι δυνατόν να γίνεις κάποιος/α άλλος/η ή κάτι άλλο;
- Χρησιμοποιείς την ίδια ταυτότητα στο ίντερνετ;
- Κάνεις μερικές φορές κάτι που θα ήθελε κάποιος άλλος να κάνει;
- Όταν αλλάζεις το προφίλ σου στο ίντερνετ, είσαι άλλο άτομο;

Άσκηση: Το καράβι του Θησέα

Ποιος είμαι; Γιατί είμαι εγώ εγώ; Και πώς μπορώ να παραμείνω «εγώ», όταν αλλάζω διαρκώς; Με ταυτοτικά ζητήματα καταπιάνεται ένα από τα πιο γνωστά πειράματα σκέψης της φιλοσοφίας: το καράβι του Θησέα.

Ίδρυμα Τεχνολογίας & Έρευνας. *Ο άνθρωπος των αριθμών: Το παράδοξο της ταυτότητας*. Πανεπιστημιακές εκδόσεις Κρήτης. 2018.
<https://www.youtube.com/watch?v=WphoWlaEndg>
Διαθέσιμο στις 16/10/2018

Άσκηση: Συλλογιστικά πειράματα

Είσαι ακόμα εσύ ο ίδιος/ η ίδια,...

- όταν μιλάς μια άλλη γλώσσα;
- όταν χρησιμοποιείς διαφορετική εικόνα για το προφίλ σου;
- όταν δίνεις άλλο όνομα;
- όταν συζητάς με κάποιον στο ίντερνετ;
- αν είχες διαφορετικό πρόσωπο;
- αν είχες διαφορετικό σώμα;
- αν είχες άλλους φίλους/ες;
- όταν παριστάνεις κάποιο άλλο άτομο;

Βιβλιογραφικές πηγές

Κούντερα, Μίλαν: *η Ταυτότητα*. Εστία 2011.

Chressida Blogspot. Κούντερα, Μίλαν. *Η ταυτότητα*. 1999
http://chressida.blogspot.com/2014/07/blog-post_26.html
Διαθέσιμο στις 16/10/2018

Υλικό εργασίας

Ίδρυμα Τεχνολογίας & Έρευνας. *Ο άνθρωπος των αριθμών: Το παράδοξο της ταυτότητας*. Πανεπιστημιακές εκδόσεις Κρήτης. 2018.
<https://www.youtube.com/watch?v=WphoWlaEndg>
Διαθέσιμο στις 16/10/2018

I am...In: pixabay.com.

https://www.google.gr/search?q=%CE%B5%CE%B9%CE%BA%CF%8C%CE%BD%CE%B5%CF%82+%CF%84%CE%B1%CF%85%CF%84%CF%8C%CF%84%CE%B7%CF%84%CE%B1&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ved=2ahUKEwiUoZSmtN7eAhUMziUKHW17CiYQsAR6BAgGEAE&biw=1263&bih=1106#imgrc=-WS8g6iS_IgQ_M

Διαθέσιμο στις 24/05/2018